

STANOVISKO

ODBORU CENTRÁLNÍ HARMONIZAČNÍ JEDNOTKA
Č. 13/2026

(PŮVODNĚ STANOVISKO CHJ Č. 3/2022)

DOTAZ

Jak probíhá postup předběžné řídicí kontroly u příjmových operací vyplývajících ze vzniku nároku orgánu veřejné správy na škodu?

SEZNAM SOUVISEJÍCÍCH PŘEDPISŮ A MATERIÁLŮ

INTERPRETOVANÝ PRÁVNÍ PŘEDPIS

- zákon č. 231/2025 Sb., o řízení a kontrole veřejných financí (dále „zákon o řízení a kontrole veřejných financí“)

ODPOVĚĎ

Nárok na příjem orgánu veřejné správy vzniká při škodní události zaviněným protiprávním jednáním odpovědné osoby, které nelze předvídat ani ovlivnit a nelze tak provést předběžnou řídicí kontrolu. V souladu s ustanovením § 14 odst. 3 písm. a) zákona o řízení a kontrole veřejných financí je předběžná řídicí kontrola v těchto případech nahrazena provedením následné řídicí kontroly.

ODŮVODNĚNÍ ODPOVĚDI

Orgánu veřejné správy mohou vzniknout nároky na náhradu škody z důvodu vzniku škodní události, kterou zavinil zaměstnanec orgánu veřejné správy nebo jiná osoba. Nárok na náhradu škody může orgánu veřejné správy vzniknout také například v rámci smluvního vztahu. V tomto okamžiku je nutné si uvědomit přesný časový sled událostí souvisejících se škodní událostí a předpisem škody k úhradě a vazbu na postupy předběžné řídicí kontroly. Podstatný je zde skutečný čas, při kterém vzniká orgánu veřejné správy nárok na příjem.

Nárok na příjem je právo orgánu veřejné správy, které vzniklo na základě škodní události. Z právního hlediska vznikají, mění se nebo zanikají práva a povinnosti na základě právních skutečností. Právní jednání je pouze jednou z možných právních skutečností. Dalšími právními skutečnostmi jsou protiprávní jednání, právní událost a protiprávní stav. Škodní události, jako jsou například zavinění dopravní nehody či rozbití svěřeného mobilního telefonu, jsou protiprávní jednání. Nárok na příjem tudíž vzniká orgánu veřejné správy zaviněným protiprávním jednáním odpovědné osoby, nikoliv vydáním rozhodnutí o škodě. Podstatou rozhodování o škodní události není posuzování vzniku nároku na příjem (zda má nebo nemá vzniknout), ale posuzování zavinění např. ze strany zaměstnance a výše vzniklé škody. Rozhodnutí o škodě má přitom deklaratorní charakter, tj. potvrzuje práva a povinnosti již existující (na rozdíl od rozhodnutí konstitutivního charakteru, které přímo práva a povinnosti zakládá). Rozhodným právem je v tomto případě právo orgánu veřejné správy na náhradu škody, tedy na nárok na příjem. Výsledkem rozhodování může být také deklarování, že k protiprávnímu jednání nedošlo. Postup rozhodování o škodě nelze považovat za postup schválení vzniku nároku na příjem.

Vzhledem k tomu, že nárok na příjem orgánu veřejné správy vzniká při škodní události zaviněným protiprávním jednáním odpovědné osoby, nemůže orgán veřejné správy vznik nároku na příjem ovlivnit. Předběžná řídicí kontrola se proto neprovádí a je nahrazena výkonem následné řídicí kontroly podle ustanovení § 15 odst. 2 zákona o řízení a kontrole veřejných financí. Zda je příjem, na který má orgán veřejné správy nárok v důsledku škodní události, uhrazen včas a ve správné výši, sleduje osoba určená vedoucím orgánu veřejné správy podle ustanovení § 15 odst. 3 zákona o řízení a kontrole veřejných financí.